

Downloaded via the EU tax law app / web

Ediție provizorie

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

20 octombrie 2022(*)

„Trimitere preliminară – Regim fiscal comun aplicabil societăților-mam și filialelor din state membre diferite – Directiva 90/435/CEE – Articolul 4 alineatul (1) – Scutirea unei societăți-mam de impozitul pe dividendele plătite de filiala sa – Reportarea unor excedente de venituri impozitate definitiv în exerciții fiscale ulterioare – Absorbția unei societăți care dispune de excedente de venituri impozitate definitiv de o altă societate – Reglementare națională care limitează transferul acestor excedente către societatea absorbantă”

În cauza C-295/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de cour d'appel de Bruxelles (Belgia), prin decizia din 29 aprilie 2021, primită de Curte la 10 mai 2021, în procedura

Allianz Benelux SA

împotriva

État belge, SPF Finances,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din domnul M. Safjan, președinte de cameră, și domnii N. Jääskinen și M. Gavalec (raportor), judecători,

avocat general: A. Rantos,

grefier: doamna M. Krausenböck, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 februarie 2022,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Allianz Benelux SA, de V. A. De Brauwere, avocate;
- pentru guvernul belgian, de S. Baeyens și J. C. Halleux, precum și de C. Pochet, în calitate de agenți, asistați de D. Delvaux în calitate de expert;
- pentru Comisia Europeană, de W. Roels și V. Uher, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 28 aprilie 2022,

pronunată prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 4 alineatul (1) din Directiva

90/435/CEE a Consiliului din 23 iulie 1990 privind regimul fiscal comun care se aplică societăților și filialelor acestora din diferite state membre (JO 1990, L 225, p. 6, Ediție specială, 09/vol. 1, p. 97) coroborat cu A treia directivă 78/855/CEE a Consiliului din 9 octombrie 1978 în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat, privind fuziunile societăților comerciale pe acțiuni (JO 1978, L 295, p. 36, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 42) și cu A șasea directivă 82/891/CEE a Consiliului din 17 decembrie 1982 în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat, privind divizarea societăților comerciale pe acțiuni (JO 1982, L 378, p. 47, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 50).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Allianz Benelux SA, pe de o parte, și État belge, SPF Finances, pe de altă parte, în legătură cu stabilirea profitului impozabil al acestei societăți în vederea aplicării impozitului pe profit pentru exercițiile fiscale 2004-2007.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 90/435

3 Al treilea și al patrulea considerent ale Directivei 90/435 prevăd:

„Întrucât dispozițiile fiscale existente în diferite state membre care reglementează relațiile dintre societăți și filiale în diferite state membre variază apreciabil de la un stat membru la altul și sunt în general mai puțin avantajoase decât cele aplicabile relațiilor dintre societățile și filialele din același stat membru; întrucât cooperarea între societățile din diferite state membre este astfel dezavantajată în raport cu cooperarea între societățile din același stat membru; întrucât este necesar să se elimine acest dezavantaj prin introducerea unui regim comun, de natură să stimuleze gruparea societăților comerciale la scară comunitară;

întrucât, dacă o societate primește, în calitate de asociat al societății filiale, profituri distribuite, statul societății trebuie:

- fie să nu impoziteze aceste profituri;
- fie să impoziteze aceste profituri și, în același timp, să autorizeze societatea să deducă din valoarea impozitului datorat cota impozitului filialei aferente acestor profituri;

4 Articolul 1 alineatul (1) prima și a doua liniuță din această directivă are următorul cuprins:

„Fiecare stat membru aplică prezenta directivă:

- repartizării profiturilor primite de societățile din statul respectiv, provenite de la filialele lor din alte state membre;
- repartizării profiturilor de către societățile din statul respectiv către societăți din alte state membre, ale căror filiale sunt.”

5 Potrivit articolului 4 alineatele (1) și (2) din directiva menționată:

„(1) Dacă o societate, în cadrul relației sale cu filiala, primește profituri distribuite altfel decât cu ocazia lichidării acesteia, statul societății trebuie:

- fie nu impozitează aceste profituri;
- fie impozitează aceste profituri, autorizând în același timp societatea să deducă din

impozitul datorat acea fracțiune a impozitului pe societate plătit de filială aferent profiturilor și, dacă este cazul, valoarea taxei reținute la sursă percepută de statul membru în care filiala are reședința, în temeiul derogărilor prevăzute la articolul 5, până la limita valorii impozitului național corespunzător.

(2) Cu toate acestea, fiecare stat membru își rezervă dreptul de a dispune ca orice impozite aferente participației și profitului ce rezultă din repartizarea profiturilor filialei să nu fie deductibile din profitul impozabil al societății-mamă. Dacă, în acest caz, cheltuielile de administrare aferente participației se stabilesc la o valoare forfetară, suma forfetară nu poate depăși 5 % din beneficiile repartizate de filială.”

6 Directiva 90/435 a fost modificată printre altele prin Directiva 2003/123/CE a Consiliului din 22 decembrie 2003 (JO 2004, L 7, p. 41, Ediție specială, 09/vol. 2, p. 118). Potrivit articolului 4 alineatul (1) din Directiva 90/435, în versiunea rezultată din Directiva 2003/123:

„În cazul în care, în temeiul asocierii dintre societatea-mamă și filială, o societate-mamă sau sediul său permanent primește profituri repartizate, statul în care este situată societatea-mamă și statul în care se află sediul său permanent trebuie, cu excepția cazurilor de lichidare a filialei:

- să nu impoziteze profiturile respective sau
- să impoziteze profiturile respective, autorizând în același timp societatea-mamă și sediul permanent să deducă din cuantumul impozitului datorat fracțiunea din impozitul pe societate aferent profiturilor și plătit de filială și subfiliale, cu condiția ca, la fiecare nivel, societatea comercială și subfiliala să respecte cerințele prevăzute la articolele 2 și 3, până la limita cuantumului reprezentând impozitul aferent datorat.”

7 Directiva 90/435 a fost abrogată prin Directiva 2011/96/UE a Consiliului din 30 noiembrie 2011 privind regimul fiscal comun care se aplică societăților-mamă și filialelor acestora din diferite state membre (JO 2011, L 345, p. 8), intrată în vigoare la 18 ianuarie 2012. Totuși, ținând seama de data faptelor din litigiul principal, *ratione temporis*, le este aplicabilă Directiva 90/435.

Directiva 78/855

8 Articolul 19 alineatul (1) din Directiva 78/855 prevede:

„O fuziune are următoarele efecte *ipso iure* și simultan:

(a) transferul, atât între societatea absorbită și societatea absorbantă, cât și în ceea ce privește terții, al tuturor activelor și pasivelor societății absorbite către societatea absorbantă;

[...]”

Dreptul belgian

9 Articolul 202 alineatul (1) din Codul impozitelor pe venit din 1992, în versiunea aplicabilă faptelor din litigiul principal (denumit în continuare „CIR 1992”), prevede:

„Se deduc de asemenea din profiturile aferente perioadei impozabile, în măsura în care sunt incluse în acestea:

1° dividendele, cu excepția veniturilor care sunt obținute cu ocazia cesiunii către o societate a propriilor acțiuni sau părți sociale ori cu ocazia împărțirii totale sau parțiale a patrimoniului unei societăți;

[...]"

10 Potrivit articolului 204 primul paragraf din CIR 1992:

„Veniturile deductibile în temeiul articolului 202 alineatul 1 punctele 1°, 3° și 4° sunt considerate incluse în profiturile aferente perioadei impozabile în limita a 95 [%] din suma încasată sau colectată, majorată eventual cu impozitul efectiv sau fictiv pentru veniturile obținute din bunuri mobile sau, în ceea ce privește veniturile menționate la articolul 202 alineatul 1 punctele 4° și 5°, diminuată cu dobânzile plătite vânzătorului, atunci când titlurile de valoare au fost dobândite în perioada impozabilă.”

11 Articolul 205 alineatul (2) din CIR 1992 are următorul cuprins:

„Deducerea prevăzută la articolul 202 se limitează la valoarea profiturilor aferente perioadei impozabile, rămăsă după aplicarea articolului 199, diminuată: [...]"

12 Articolul 206 din CIR 1992 prevede:

„(1) Pierderile profesionale anterioare sunt deduse succesiv din veniturile profesionale realizate în fiecare dintre următoarele perioade fiscale.

„(2) [...]"

În cazul unei fuziuni realizate în conformitate cu articolul 211 [alineatul] (1), pierderile profesionale pe care societatea absorbită le-a suferit înaintea acestei fuziuni rămân deductibile la nivelul societății absorbante proporțional cu partea reprezentată de activul net fiscal înainte de fuziune al elementelor absorbite ale societății absorbite din totalul, de asemenea înainte de fuziune, al activului net fiscal al societății absorbante și al valorii fiscale nete a elementelor absorbite. În cazul unei diviziuni efectuate în temeiul articolului 211 alineatul (1), regula trasată anterior se aplică părții din pierderile profesionale care este determinată proporțional cu valoarea fiscală netă a elementelor absorbite în totalul activului net fiscal al societății absorbite.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

13 La 16 noiembrie 1995, AGF l'Escaut SA a absorbit două societăți de asigurare. La 15 septembrie 1999, AGF însuși, precum și alte cinci societăți de asigurări au fost absorbite de AssubelVie SA.

14 Societățile absorbite de AGF l'Escaut și de AssubelVie, reunite sub denumirea socială Allianz Benelux, dispuneau de excedente de venituri impozitate definitiv (denumite în continuare „VID”) care erau reportabile în exercițiile ulterioare. Allianz Benelux a reportat astfel integral aceste excedente de VID pentru exercițiile 2004-2007. Această reportare integrală a fost respinsă de administrația fiscală belgiană.

15 În urma unei reclamații formulate de Allianz Benelux împotriva acestei respingeri, directorul regional competent al administrației fiscale belgiene, printr-o decizie din 19 decembrie 2012, a considerat că, în lipsa unei dispoziții legale care să prevadă transferul excedentelor de VID de la o societate absorbită către societatea absorbantă, reportarea excedentelor de VID ale societăților absorbite solicitată în speță de Allianz Benelux nu avea nicio bază legală. Totuși, acesta a admis reportarea parțială a acestor excedente numai în măsura proratai prevăzute la articolul 206 alineatul (2) din CIR 1992 în materie de pierderi recuperabile.

16 Allianz Benelux a introdus o acțiune împotriva acestei decizii la tribunal de première

instance francophone de Bruxelles (Tribunalul de Prim? Instan?? Francofon din Bruxelles, Belgia). Prin hot?rârea din 20 mai 2016, această instan?? a respins cererea de reportare integral? a excedentelor VID.

17 Allianz Benelux a declarat apel împotriva acestei hot?râri la instan?a de trimitere. Această societate arată c? lipsa unei report?ri integrale de c?tre societatea absorbant? a VID reportabile de care dispunea societatea absorbit? conduce, în primul rând, la impozitarea acestor venituri, în al doilea rând, la înc?lcarea articolului 4 alineatul (1) din Directiva 90/435 ?i, în al treilea rând, la înc?lcarea principiului neutralit??ii fiscale.

18 În aceste condi?ii, cour d'appel de Bruxelles (Curtea de Apel din Bruxelles, Belgia) a hot?rât s? suspende judecarea cauzei ?i s? adreseze Cur?ii urm?toarea întrebare preliminar?:

„Articolul 4 alineatul (1) din Directiva [90/435], coroborat sau nu cu dispozi?iile Directivei [78/855] ?i ale Directivei [82/891] privind dreptul societ??ilor, trebuie interpretat în sensul c? se opune unei legisla?ii na?ionale care prevede c? profitul distribuit, vizat de prima directiv?, este integrat în baza de impozitare a societ??ii beneficiare a dividendelor înainte de a fi dedus din aceasta în limita a 95 % din cuantumul acestuia ?i, dup? caz, este reportat pentru exerci?iile fiscale ulterioare, îns? care, în lipsa unei dispozi?ii specifice care s? prevadă în cazul unei opera?iuni de reorganizare a societ??ilor c? deducerile astfel reportate la nivelul societ??ii cedente sunt transferate integral societ??ii beneficiare, are drept consecin?? faptul c? profitul vizat este impozitat în mod indirect cu ocazia opera?iunii men?ionate, ca urmare a aplic?rii unei dispozi?ii care limitează transferul deducerilor respective propor?ional cu partea reprezentat? de activul net fiscal înainte de opera?iune al elementelor absorbite ale societ??ii cedente din totalul, de asemenea înainte de opera?iune, al activului net fiscal al societ??ii absorbante ?i al valorii fiscale nete a elementelor absorbite?”

Cu privire la întrebarea preliminar?

Cu privire la admisibilitate

19 Mai întâi, trebuie ar?tat c?, de?i, în întrebarea preliminar?, instan?a de trimitere se refer? nu numai la articolul 4 alineatul (1) din Directiva 90/435, ci ?i la Directivele 78/855 ?i 82/891, ea nu men?ionează nicio dispozi?ie special? din aceste din urm? două directive ?i nici nu prezintă motivele pentru care acestea ar fi relevante în cauza principal?.

20 Or, în primul rând, în ceea ce prive?te Directiva 82/891, aceasta nu reglementează, conform articolului 1, decât diviz?rile societ??ilor pe ac?iuni prin absorb?ie ?i/sau prin constituirea de noi societ??i, astfel încât nu este aplicabil? în cauza principal?, care prive?te o fuziune distinct? de astfel de diviz?ri.

21 În al doilea rând, Directiva 78/855 nu este aplicabil? nici cauzei principale, întrucât nu prive?te decât aspectele de drept privat proprii fuziunilor f?r? a con?ine dispozi?ii cu aplicabilitate fiscal?. În această privin??, aspectele fiscale ale fuziunilor în cadrul Uniunii Europene erau reglementate, la data faptelor din litigiul principal, de Directiva 90/434/CEE a Consiliului din 23 iulie 1990 privind regimul fiscal comun care se aplic? fuziunilor, scind?rilor, cesion?rii de active ?i schimburilor de ac?iuni între societ??ile din diferite state membre (JO 1990, L 225, p. 1, Edi?ie special?, 09/vol. 1, p. 92).

22 În ceea ce prive?te, în al treilea rând, Directiva 90/435, trebuie amintit, pe de o parte, c?, astfel cum reiese în special din al treilea ?i din al patrulea considerent, aceasta urm?re?te eliminarea dublei impunerii, în termeni economici, a profiturilor distribuite de o filial? cu sediul într-un stat membru societ??ii?mam? stabilite într-un alt stat membru ?i s? stimuleze astfel

gruparea societăților comerciale la scara Uniunii. În acest scop, pentru a atinge obiectivul neutralității pe plan fiscal, articolul 4 alineatul (1) din această directivă prevede o normă care urmărește să evite ca profiturile distribuite să fie supuse impozitării prima oară la nivelul filialei și a doua oară la cel al societății mamă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2019, *Brussels Securities*, C-389/18, EU:C:2019:1132, punctele 35 și 36, precum și jurisprudența citată). Or, nicio dispoziție din aceeași directivă nu prevede în mod expres aplicarea sa în cadrul unor operațiuni de fuziuni între societăți precum cele în discuție în litigiul principal.

23 Pe de altă parte, articolul 1 din Directiva 90/435 vizează repartizarea profiturilor primite de societățile dintr-un stat membru și provenite de la filialele lor cu sediul în alte state membre. Pe de altă parte, conform jurisprudenței Curții, articolul 4 alineatul (1) prima liniuță din această directivă nu reglementează situația în care sediul societății care distribuie dividendele se află în același stat membru precum cel al societății beneficiare a acestora (Ordonanța din 4 iunie 2009, *KBC Bank și Beleggen, Risicokapitaal, Beheer*, C-439/07 și C-499/07, EU:C:2009:339, punctul 57).

24 Or, în speță cererea de decizie preliminară nu conține nicio informație privind proveniența dividendelor primite de societățile absorbite, astfel încât nu este posibil să se stabilească dacă tranzacțiile în discuție în litigiul principal sunt reglementate de Directiva 90/435 sau dacă, dimpotrivă, acestea constituie o situație pur internă care nu implică decât societăți belgiene.

25 Cu toate acestea, pe de o parte, potrivit unei jurisprudențe constante, întrebările preliminare referitoare la interpretarea dreptului Uniunii beneficiază de o prezumție de pertinență (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 septembrie 2022, *Cileviș e.a.*, C-391/20, EU:C:2022:638, punctul 42 și jurisprudența citată). Pe de altă parte, Curtea a constatat deja că dreptul intern belgian face trimitere, în ceea ce privește regimul VID, la Directiva 90/435 și, prin urmare, a recunoscut admisibilitatea cererilor de decizie preliminară în temeiul acestei trimiteri, statuând că, întrucât întinderea trimiterii efectuate de dreptul național la dreptul Uniunii este o problemă reglementată exclusiv de dreptul național, numai instanța națională are competența de a aprecia întinderea exactă a acestei trimiteri la dreptul Uniunii, competența Curții fiind limitată numai la examinarea dispozițiilor acestui drept (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 octombrie 2012, *Punch Graphix Prepress Belgium*, C-371/11, EU:C:2012:647, punctele 26 și 27, precum și jurisprudența citată).

26 În speță, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 33 din concluzii, din cererea de decizie preliminară reiese că administrația fiscală belgiană a întemeiat în mod explicit decizia în discuție în litigiul principal pe jurisprudența Curții în materie de VID.

27 Având în vedere cele ce preced, trebuie să se constate că întrebarea preliminară este admisibilă și că aceasta trebuie analizată numai în lumina Directivei 90/435.

Cu privire la fond

28 Prin intermediul întrebării preliminare unice, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 4 alineatul (1) din Directiva 90/435 trebuie interpretat în sensul că se opune reglementării unui stat membru care prevede că dividendele primite de o societate sunt integrate în baza de impozitare a acesteia înainte de a fi deduse din aceasta în limita a 95 % din cuantumul lor și care permite, după caz, reportarea acestei deduceri în exercițiile fiscale ulterioare, însă care, în cazul absorbției acestei societăți în cadrul unei fuziuni, limitează transferul reportării acestei deduceri către societatea absorbantă proporțional cu partea reprezentată de activul net fiscal al societății absorbite în totalul activului net fiscal al societății absorbante și al societății absorbite.

29 Cu titlu introductiv, trebuie amintit c? articolul 4 alineatul (1) din Directiva 90/435, în versiunea rezultat? din Directiva 2003/123, prevede c?, în cazul în care, în temeiul asocierii dintre societatea?mam? ?i filial?, o societate?mam? sau sediul s?u permanent prime?te profituri repartizate, statul în care este situat? societatea?mam? ?i statul în care se afl? sediul s?u permanent trebuie, cu excep?ia cazurilor de lichidare a filialei, fie s? nu impoziteze profiturile respective, fie s? le impoziteze autorizând în acela?i timp societatea?mam? ?i sediul permanent s? deduc? din cuantumul impozitului datorat frac?iunea din impozitul pe societate aferent? acestor profituri ?i pl?tit? de filial? ?i subfiliale, cu condi?ia ca, la fiecare nivel, societatea comercial? ?i subfiliala s? respecte cerin?ele prev?zute la articolele 2 ?i 3 din aceast? prim? directiv?, pân? la limita cuantumului care reprezint? impozitul aferent datorat.

30 Directiva 90/435 las? astfel în mod explicit statelor membre posibilitatea de a alege între sistemul scutirii ?i sistemul imput?rii, prev?zute la prima ?i, respectiv, la a doua liniu?? a articolului 4 alineatul (1) din aceasta (Hot?rârea din 19 decembrie 2019, Brussels Securities, C?389/18, EU:C:2019:1132, punctul 31, precum ?i jurispruden?a citat?).

31 Potrivit indica?iilor care figureaz? în cererea de decizie preliminar?, Regatul Belgiei a optat pentru sistemul scutirii prev?zut la articolul 4 alineatul (1) prima liniu?? din Directiva 90/435. Prin urmare, trebuie s? se r?spund? la întrebarea adresat? doar în lumina acestei dispozi?ii.

32 În aceast? privin??, Curtea a ar?tat, pe de o parte, c? obliga?ia statului membru care a ales sistemul prev?zut la articolul 4 alineatul (1) prima liniu?? din Directiva 90/435 de a nu impozita profiturile pe care le prime?te societatea?mam?, în calitate de asociat, de la societatea?filial? a acesteia nu este înso?it? de nicio condi?ie ?i este exprimat? sub rezerva unic? a alineatelor (2) ?i (3) ale aceluia?i articol, precum ?i a articolului 1 alineatul (2) din aceast? directiv? ?i, pe de alt? parte, c? într? de asemenea în domeniul de aplicare al interdic?iei prev?zute la articolul 4 alineatul (1) prima liniu?? o reglementare na?ional? care, de?i nu impoziteaz? ca atare dividendele primite de societatea?mam?, este susceptibil? s? aib? ca efect impozitarea indirect? a dividendelor primite de societatea?mam? (Hot?rârea din 19 decembrie 2019, Brussels Securities, C?389/18, EU:C:2019:1132, punctele 33 ?i 37, precum ?i jurispruden?a citat?).

33 În ceea ce prive?te regimul fiscal belgian referitor la VID, din dosarul de care dispune Curtea reiese c? acesta prevedea ini?ial c? dividendele primite de societatea?mam? se ad?ugau la baza de impozitare a acesteia ?i c? se deducea din aceast? baz? un cuantum în limita a 95 % din aceste dividende, dar numai în m?sură în care exista profit impozabil la nivelul societ??ii?mam? ?i f?r? posibilitatea de a reporta în exerci?iile fiscale ulterioare partea nededus? a VID (a se vedea în acest sens Hot?rârea din 19 decembrie 2019, Brussels Securities, C?389/18, EU:C:2019:1132, punctul 39).

34 Cu toate acestea, ca urmare a Hot?rârii din 12 februarie 2009, Cobelfret (C?138/07, EU:C:2009:82), regimul VID a fost modificat în sensul c?, în conformitate cu articolul 205 alineatul (3) din CIV 1992, partea din VID care nu poate fi dedus? în cursul exerci?iului fiscal respectiv, din cauza unui profit insuficient, poate, pe viitor, s? fac? obiectul unei report?ri în exerci?iile fiscale ulterioare ?i c? aceast? reportare nu este limitat? în timp. Rezult? astfel c? diminuarea pierderilor reportabile, la care conduce includerea dividendelor în baza de impozitare a societ??ii?mam?, este pe viitor compensat? de o reportare, nelimitat? în timp, a VID în acela?i cuantum (a se vedea în acest sens Hot?rârea din 19 decembrie 2019, Brussels Securities, C?389/18, EU:C:2019:1132, punctul 40).

35 În spe??, cauza principal? nu prive?te o situa?ie în care dividendele pl?tite de o filial? societ??ii sale mam? ar fi fost impozitate în sarcina acesteia, ci o situa?ie în care, prin analogie cu ceea ce prevede legisla?ia na?ional? în materia transferului pierderilor unei societ??i absorbite

c?tre societatea absorbit? în caz de fuziune, administra?ia fiscal? belgian? nu a admis decât par?ial transferul excedentelor de VID de care dispunea societatea absorbit? c?tre societatea absorbit?, ?i anume în limita p?r?ii din activul net fiscal total al societ??ii absorbite ?i al societ??ii absorbante pe care o reprezenta activul net fiscal al societ??ii absorbite.

36 În primul rând, trebuie s? se constate c? articolul 4 alineatul (1) din Directiva 90/435 nu prevede posibilitatea de a efectua reportarea necondi?ionat? a excedentelor care constituie un venit impozitat definitiv, precum cele care fac obiectul regimului fiscal belgian referitor la VID, de la o societate absorbit? c?tre societatea absorbit?. Aceast? dispozi?ie se limiteaz? s? impun? statelor membre, astfel cum s?a ar?tat la punctele 29 ?i 30 din prezenta hot?râre, s? aleag? între sistemul scutirii ?i sistemul imput?rii pentru a evita dubla impozitare economic? a distribuiri dividendelor de c?tre o filial? c?tre societatea?mam? a acesteia, f?r? a stabili modul în care statele membre care au ales sistemul scutirii trebuie s? îl pun? în aplicare.

37 În consecin??, ?inând seama de necesit??ile ordinii lor juridice interne, statele membre sunt libere s? determine modalit??ile potrivit c?rora este atins rezultatul prev?zut la articolul 4 alineatul (1) prima liniu?? din Directiva 90/435 (Ordonan?a din 4 iunie 2009, KBC Bank ?i Beleggen, Risicokapitaal, Beheer, C?439/07 ?i C?499/07, EU:C:2009:339, punctul 50).

38 În al doilea rând, nici Directiva 90/434, nici vreun alt text de drept al Uniunii nu prev?d dreptul la reportarea necondi?ionat? a excedentelor precum cele men?ionate la punctul 36 din prezenta hot?râre, de la societatea absorbit? c?tre societatea absorbit?, în cadrul fuziunilor, astfel cum se solicit? de Allianz Benelux.

39 În al treilea rând, trebuie analizat dac? un regim privind un VID precum cel în discu?ie în litigiul principal determin? o impozitare direct? sau indirect? a dividendelor încasate incompatibil? cu articolul 4 alineatul (1) prima liniu?? din Directiva 90/435.

40 Pe de o parte, în ceea ce prive?te existen?a unei eventuale impozit?ri directe a dividendelor, din dosarul de care dispune Curtea reiese c? regimul privind VID în discu?ie în litigiul principal permite s? se asigure c? dividendele încasate de la societatea absorbit? nu sunt impozitate în sarcina societ??ii absorbante. Astfel, acest regim prevede c?, într?o prim? etap?, dividendele încasate de societatea?mam? sunt incluse în baza sa impozabil? ?i, într?o a doua etap?, un quantum echivalent cu 95 % din aceste dividende este dedus din aceast? baz? în m?sura în care profiturile impozabile subzist? în sarcina societ??ii?mam? dup? deducerea celorlalte profituri scutite. Prin urmare, regimul men?ionat nu determin? o impozitare direct? a dividendelor scutite în temeiul articolului 4 alineatul (1) prima liniu?? din Directiva 90/435, ceea ce, de altfel, nici nu a sus?inut niciuna dintre p?r?ile care au prezentat observa?ii.

41 Pe de alt? parte, în ceea ce prive?te existen?a unei eventuale impozit?ri indirecte a dividendelor, c?reia i s?ar opune, astfel cum s?a amintit la punctul 32 din prezenta hot?râre, articolul 4 alineatul (1) prima liniu?? din Directiva 90/435, trebuie s? se stabileasc? dac? obliga?ia prev?zut? de aceast? dispozi?ie se opune efectelor fiscale pe care o limitare a transferului de reportare a excedentelor în cadrul unui regim referitor la VID în cadrul unei fuziuni prin absorb?ie le produce asupra bazei de impozitare a societ??ii beneficiare a dividendelor.

42 În aceast? privin??, trebuie amintit c?, în Hot?rârea din 19 decembrie 2019, Brussels Securities (C?389/18, EU:C:2019:1132), care privea ordinea în care erau deduse în dreptul fiscal belgian veniturile deductibile din profiturile impozabile, în special excedentele VID în raport cu alte venituri a c?ror reportare a deducerii fiscale era limitat? în timp, Curtea a efectuat o compara?ie a situa?iei în discu?ie în aceast? cauz?, în cadrul c?reia societatea?mam? ar fi trebuit s? respecte, la momentul deducerii fiscale, ordinea de prioritate a deducerii impozitului pe profit în exces fa?? de o alt? deducere fiscal?, cu situa?ia existent? dac? Regatul Belgiei ar fi aplicat un sistem al

scutirii care ar fi exclus pur și simplu dividendele din baza de impozitare.

43 Or, astfel cum sugerează atât guvernul belgian, cât și Comisia, un astfel de raționament care se întemeiază pe compararea a două situații se poate aplica de asemenea prin analogie în cauza principală, chiar dacă acest raționament a fost pus în aplicare de Curte în contextul relației dintre o societate mamă și filiala sa.

44 Prin urmare, trebuie să se efectueze o comparație a unei situații precum cea în discuție în litigiul principal, în cadrul creșterii, cu ocazia unei fuziuni prin absorbție, aceeași limitare a proratei a fost aplicată raportării atât a pierderilor, cât și a excedentelor de VID ale societății absorbite, cu situația în care statul membru în cauză ar fi instituit un sistem al scutirii simplu care prevede excluderea dividendelor din baza de impozitare și în care o limitare proporțională s-ar aplica numai raportării pierderilor, iar nu raportării excedentelor VID.

45 Or, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 57 din concluzii, din această comparație reiese că situația în care limitarea proratei se aplică atât raportării excedentelor de VID, cât și raportării pierderilor în caz de fuziune nu pare să determine o impozitare mai împovătoare decât cea în care dividendele ar fi excluse din baza de impozitare a societății beneficiare. Neutralitatea fiscală în cele două situații pare să fie respectată.

46 În plus, astfel cum arată Comisia, dacă excedentele VID ar fi transferate integral societății absorbante, în timp ce o limitare a proratei precum cea din litigiul principal se aplică transferului de pierderi, această societate s-ar afla într-o situație mai favorabilă decât dacă Regatul Belgiei ar fi prevăzut o scutire simplă.

47 În plus, în cauzele care implică legislația națională în discuție în litigiul principal, Curtea a reamintit că statele membre sunt libere să stabilească modalitățile de atingere a rezultatului prevăzut la articolul 4 alineatul (1) din Directiva 90/435 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 februarie 2009, Cobelfret, C-138/07, EU:C:2009:82, punctul 61, precum și Ordonanța din 4 iunie 2009, KBC Bank și Beleggen, Risicokapitaal, Beheer, C-439/07 și C-499/07, EU:C:2009:339, punctele 50 și 53, precum și jurisprudența citată).

48 Având în vedere considerațiile care preced, trebuie să se răspundă la întrebarea preliminară că articolul 4 alineatul (1) din Directiva 90/435 trebuie interpretat în sensul că nu se opune reglementării unui stat membru care prevede că dividendele primite de o societate sunt integrate în baza de impozitare a acesteia înainte de a fi deduse din aceasta în limita a 95 % din cuantumul lor și care permite, după caz, reportarea acestei deduceri în exercițiile fiscale ulterioare, însă care, în cazul absorbției acestei societăți în cadrul unei fuziuni, limitează transferul raportării acestei deduceri către societatea absorbantă proporțional cu partea reprezentată de activul net fiscal al societății absorbite în totalul activului net fiscal al societății absorbante și al societății absorbite.

Cu privire la cheltuielile de judecată

49 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

Articolul 4 alineatul (1) din Directiva 90/435/CEE a Consiliului din 23 iulie 1990 privind regimul fiscal comun care se aplică societăților mamă și filialelor acestora din diferite state membre

trebuie interpretat în sensul că:

nu se opune reglementării unui stat membru care prevede că dividendele primite de o societate sunt integrate în baza de impozitare a acesteia înainte de a fi deduse din aceasta în limita a 95 % din cuantumul lor și care permite, după caz, reportarea acestei deduceri în exercițiile fiscale ulterioare, însă care, în cazul absorbției acestei societăți în cadrul unei fuziuni, limitează transferul reportării acestei deduceri către societatea absorbantă proporțional cu partea reprezentată de activul net fiscal al societății absorbite în totalul activului net fiscal al societății absorbante și al societății absorbite.

Semnături

* Limba de procedură: franceza.